

نگاهی به اخبار انتخاباتی
جام جم در ۴۰ سال گذشته

انتخابات و اتفاقات

تشدید حمایت‌ها از احمدی‌نژاد

۱۶فروردین ۸۴ و در اولین روزهای سال، تشکل آبادگران، تکاپوهای سیاسی خود را به منظور حمایت از محمود احمدی‌نژاد تشدید کرد. در عین حال جریان‌های اصولگرا همچنان برای رسیدن به یک نامزد واحد به نتیجه قطعی نرسیده و البته تلاش چهره‌های شاخص این طیف سیاسی بر محور هماهنگی و وحدت بود؛ نکته‌ای که از سوی مهدی چمران، سخنگوی آبادگران در گفت‌وگو با رسانه‌ها هم مورد تأکید قرار گرفت. وی به این نکته اشاره کرد که این ائتلاف راه جدایی درپیش نگرفته و جدا از شورای هماهنگی نیروهای ائتلاف نیست. خبرها اما همچنان حاکی از حضور نامزدهای متعدد در دو جریان اصولگرا و اصلاح‌طلب بود. در همین راستا ابوالقاسم زرفیان اعلام کرد که با توجه به پیشتازی ولایتی در نظرسنجی در سطح استان‌ها او نامزد جامعه اسلامی فرهنگیان است.

شفاف‌تر شدن آرایش انتخاباتی گروه‌ها

۱۶ فروردین ۸۸ آرایش انتخاباتی دو طیف عمده سیاسی با نزدیک شدن به زمان انتخابات شفاف‌تر شد. پس از آن که سیدمحمد خاتمی از حضور در انتخابات کناره‌گیری کرد میرحسین موسوی و مهدی کروبی به عنوان نامزدهای اصلی جریان اصلاحات شناخته شدند. از سویی دیگر در طیف اصولگرایان که به غیر از احمدی‌نژاد بحث‌هایی درباره حضور قالیباف به گوش می‌رسید با موضعگیری از فضا در این جریان نیز تا حدود زیادی روشن و مشخص شد. قالیباف به‌صراحت اعلام کرد که با جمع‌بندی شرایط موجود فعلا داوطلب دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری نیست.

اختلاف نظر درباره کاندیدای پوششی

۱۶فروردین ۹۶ با توجه به استراتژی برخی از چهره‌های موثر اصلاح‌طلب در مورد حضور نامزد پوششی، واکنش‌های مختلف نسبت به این تاکتیک از سوی جریان‌های سیاسی صورت گرفت. در حالی که الیاس حضرتی، نماینده مجلس و همچنین داریوش قنبری، عضو شورای مرکزی حزب مردم‌سالاری از حضور نامزد پوششی استقبال کردند اما عبدا... ناصری، عضو شورای مشورتی اصلاح‌طلبان در گفت‌وگویی استفاده از نامزد پوششی را خطای استراتژیک دانست.

خبر

استقبال مجلس از برنامه همکاری ایران و چین

رئیس مجلس شورای اسلامی امضای سند برنامه همکاری جامع ایران و چین را هشدار مهمی به آمریکا دانست و تأکید کرد: مناسبات بین‌المللی به‌سرعت به ضرر آمریکا در حال تغییر است. به گزارش خانه ملت، محمد باقر قالیباف در نطق پیش از دستور خود در نشست علنی دیروز مجلس گفت: آمریکایی‌ها باید بدانند که ایران برای رفع تحریم‌ها، اهرید اصلی خود را بی‌اثر کردن تحریم‌ها قرار داده است و با فعال‌سازی صنعت هسته‌ای آنها هستند که باید تصمیم بگیرند و تحریم‌های ایران را به‌طور کامل و به شکل عملی رفع کنند و وعده کاغذی یا ناقص رفع تحریم‌ها، پاسخگوی مطالبه مردم ایران نیست. مردم و مسؤولان ایران در صدایی واحد، منتظر اقدام عملی طرف مقابل در رفع تحریم‌ها به‌صورت موثر برای اقتصاد ایران هستند و بارها اعلام کرده‌ایم که ایران بعد از راستی‌آزمایی و اطمینان از کاغذی نبودن رفع تحریم‌ها، تعهدات خود را مطابق برجام اجرا خواهد کرد. قالیباف به سندهایبردی ۲۵ساله ایران و چین پرداخت گفت: درباره سند برنامه همکاری جامع ایران و چین نیز تصریح می‌کنیم که ما از این اقدام استقبال می‌کنیم. امضای این سند اگر به معنای اعلام باور به این امر باشد که جهان در غرب خلاصه نمی‌شود و قرن آینده قرن آسیاست، یک گام راهبردی محسوب خواهد شد. همچنین، امضای این سند هشدار مهمی به آمریکاست تا بفهمد که مناسبات بین‌المللی به‌سرعت به ضرر آمریکا در حال تغییر است و این کشور دیگر در موقعیتی نیست که بتواند الگو، برنامه یا توافقی را به‌طور یکجانبه به کشورهای مستقل تحمیل کند.

معاون سیاسی وزیر خارجه تأکید کرد: ایران در نشست کمیسیون مشترک برجام در

وین هیچ‌گونه مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم با آمریکا ندارد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، سیدعباس عراقچی در حاشیه نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس افزود: آنچه که ما در وین و در کمیسیون مشترک دنبال

هیچ‌گونه مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم با آمریکا نداریم

معاون سیاسی وزیر خارجه تأکید کرد: ایران در نشست کمیسیون مشترک برجام در وین هیچ‌گونه مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم با آمریکا ندارد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، سیدعباس عراقچی در حاشیه نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس افزود: آنچه که ما در وین و در کمیسیون مشترک دنبال

منبع: سایت ریاست جمهوری

حالا که زمان اعلام کاندیداتوری برای انتخابات ریاست جمهوری فرارسیده رفته‌ایم سراغ این‌که ورود به این میدان چه پیش‌نیازهایی لازم دارد؟

نامزدها، تکلیف خود را روشن کنند

اقتصادی، ارتقای سطح رفاه اجتماعی، کاهش و حتی حذف بیکاری، رساندن کشور به خودکفایی در بخش‌های مختلف صنعتی و کشاورزی، تسهیل شرایط برای ازدواج و بهره‌مندی از خدمات بیمه‌های درمانی و همچنین تعامل و بازسازی روابط در عرصه بین‌المللی می‌دهند.
پهپود وضعیت

گروه سیاسی

همه مشکلات را به گردن تحریم‌ها نیندازیم

فارغ از هر مساله‌ای باید به‌دنبال حل مشکلات اقتصادی با محوریت رونق تولید بوده و آگاه بود که کشور تحت تحریم است و بعدا دائما بهانه نیاورد که به‌دلیل تحریم‌ها، مشکلات اقتصادی و تولیدی قابل حل نیست. داوطلبان انتخاباتی باید با فرض این‌که تحریم‌ها قرار است باقی بماند اگر توانایی حل مشکلات اقتصادی و تولید را دارند وارد عرصه شوند. در عین حال بنا به تأکید رهبری نباید از اندیشیدن راهکارها برای رفع تحریم‌ها غافل بود اما در کنار این تلاش، درک این نکته از سوی دولت ضروری است که بسیاری از مشکلات کشور ریشه داخلی دارد و سوءمدیریت، ناکارآمدی، نبود شایسته‌سالاری و درگیر شدن در مباحث جناحی و توزیع نامناسب امکانات و هزینه‌ها و اغیارات در امور اجرایی و اقتصادی و مسبب بسیاری از معضلات است. با این‌حال در گذشته بارها شاهد بوده‌ایم که پس از ناتوانی دولت در ساماندهی مسائل و مشکلات اقتصادی، تمام مشکلات به گردن تحریم‌ها انداخته می‌شود. در همین زمینه می‌توان به تمرکز بیش از اندازه دولت به رفع تحریم اشاره کرد که این مساله باعث کم‌رنگ شدن سایر راه‌حل‌ها شده است. از جمله این موارد می‌توان به اظهارات اخیر رئیس جمهوری در ۱۱ فروردین در جلسه هیات دولت اشاره کرد که گفته بود باید بیش از این فعال شویم و روزانه باید دنبال مذاکره و رفع تحریم باشیم. وی در همین جلسه بخشی از مشکلات رفع تحریم‌ها را به داخل نسبت داد و گفت امیدواریم اقلیتی که در مسیر رفع تحریم سگ‌اندازی می‌کنند در ماه شعبان توبه کنند.

قانون، تنها خط قرمز است

داوطلبان انتخابات ریاست جمهوری نباید هیچ خط قرمزی جز قانون برای خود قائل شوند و در صورت پیروزی، حتی اگر نزدیک‌ترین افراد به آنها دچار مشکلی بودند باید از اجرای قانون در مورد آنها حمایت کنند. حمایت از همکاران و مدیران زیرمجموعه طبعاً یکی از وظایف روسای جمهوری و هیات وزیران است اما این وظیفه تا زمانی مقبول و معقول می‌نماید که از خط قرمزی به نام قانون اساسی و قوانین موضوع کشور فراتر نرود و در صورتی که تخلفی از سوی برخی از نزدیکان مقامات عالی کشور صورت گرفت، شرایط برای رسیدگی عادلانه به پرونده‌های اتهامی آنها فراهم شود و با اعمال فشارهای

می‌کنیم، دقیقاً مبتنی بر مواضع قطعی نظام است که توسط رهبر معظم انقلاب و مسؤولان کشور بارها اعلام شده است. وی تصریح کرد: ما با کمیسیون مشترک برجام و کشورهای ۴۰۱ مذاکره می‌کنیم و خواسته و شرط خودمان برای بازگشت به برجام را به آنها اعلام خواهیم کرد. معاون سیاسی وزیر خارجه اظهار کرد: خواسته

که شعارهای انتخاباتی ارائه‌شده از سوی نامزد پیروز، قابلیت اجرا پیدا می‌کند. سوال به‌حق که شایسته پاسخ مناسب است، اما تجربه گذشته نشان داده که معمولاً بخش عمده‌ای از این وعده‌ها عملیاتی نمی‌شود و تجربه رویکردهای رؤسای قوه مجریه حداقل طی دو سه دهه اخیر نشان داده که رؤسای جمهوری به‌منظور سرپوش گذاشتن بر ناکارآمدی کابینه در برخی سطوح، گله‌گذاری و فرافاکنی را شروع می‌کنند و مثلاً از کم بودن اختیارات رئیس جمهوری با‌ضرورت تغییر قانون اساسی صحبت می‌کنند. در این زمینه می‌توان به موارد متعدد از مواضع روحانی یا احمدی‌نژاد یا سایر رؤسای جمهوری اشاره کرد. به عنوان نمونه، سال ۷۹ سید محمد خاتمی معتقد بود: «رئیس جمهوری قادر به متوقف کردن روند نقض یا عدم اجرای قانون اساسی نیست یا دست‌کم ابهامات موجود این اجازه را نمی‌دهد.» و در همین راستا وی در سال ۸۱ لویاج دوگانه را به‌منظور افزایش اختیارات رئیس جمهوری به مجلس فرستاد که البته به جایی نرسید. همزمان با ارسال این لایحه، محمود احمدی‌نژاد گفته بود: «این لایحه نافذ اصل تفکیک قواست و این دغدغه وجود دارد که قوه مجریه که امکانات، پول و قدرت را در اختیار دارد، از طریق این لایحه بخواهد امتیاز ویژه‌ای برای خود احرار کند.»

چند سال بعد وقتی او سکان هدایت اجرایی کشور را به‌عهده داشت، در نشست‌ی با دانشجویان در سال ۸۹ اعلام کرد که «به نظر من ساز و کارهای تعیین‌شده در زمینه تقسیم کار قوا عالمانه نبوده است؛ چرا که این ساز و کارها از صد سال پیش تاکنون تغییر نکرده؛ در حالی که در طول این سال‌ها همه کارها پیچیده‌تر شده است.» وی حتی در این خصوص نامه‌ای به رهبری هم نوشت. چنین سنتی در دوران ریاست جمهوری یازدهم و دوازدهم هم ادامه داشته و در مقاطعی مختلف، حسن روحانی نسبت به کم بودن اختیارات

آگاهی نسبت به پیچیدگی‌های عرصه سیاست خارجی

نامزدها باید در سیاست خارجی با پیچیدگی‌های این عرصه آشنا باشند و نسبت به تجربه تلخ مذاکره با آمریکا آگاه بوده و بدانند حل مشکلات کشور در گرو مذاکره با آمریکا یا یک کشور خاص نیست بلکه باید اتکای اصلی به توانمندی داخلی باشد. در چنین شرایطی بهترین راه برای مقابله با تحریم‌ها و بی‌اثر کردن آن و دفاع از حقوق مسلم مردم ایران در برابر دشمنان، تکیه بر توانمندی و پتانسیل داخلی کشور، تزریق روحیه خودباوری به جوانان است.

البته در این زمینه مسیر سختی پیش رو است و رفع موانع در این راه، نیازمند اصلاح نگاه دولتمردان نسبت به بیرون از مرزها و ایمان به توانمندی‌های داخلی است. این ایمان و اعتقاد البته در عرصه هسته‌ای، دفاعی و همچنین برخی از سطوح بهداشتی و درمانی باعث شکل‌دهی قدرت فرابنده‌ای برای کشور و ارتقای جایگاه ایران در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی شده است و طبعاً با تسری چنین نگاه به سایر بخش‌های اقتصادی کشور می‌توان شاهد رشد و توسعه بیش از گذشته کشور بود.

نباید همه تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد گذاشت

در سیاست خارجی نباید تمام تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد گذاشت بلکه باید دیپلماسی را در نقاط مختلف جهان و در میان کشورهای مختلف توزیع کرد. ایران در محیط پیرامونی خود با ۱۵ همسایه و ۶۰۰ میلیون نفر در کشورهای همجوار روبه‌روست که می‌توانند بازار مصرف خوبی را برای تولیدات داخلی فراهم کنند همچنین ایران می‌تواند در بسیاری از پیمان‌های همکاری اقتصادی کشورهای آسیای مرکزی، آسیای جنوب شرقی و شرق و ... شرکت کند اما با این وصف دولت یازدهم و دوازدهم از ابتدای شکل‌گیری، بنای خود را بر گسترش روابط با کشورهای غربی گذاشت و تلاش کرد که به واسطه چانه‌زنی و مذاکره، مشکلات داخلی و خارجی را حل کنند. این در حالی است که تجربه تعامل با غرب برای ایران تلخ بوده و طی این دوره هشت‌ساله به‌هیچ‌وجه وعده‌های برجامی و غیربرجامی از جنس تعامل با غرب نتوانست هیچ گشایشی در عرصه اقتصادی، تجاری و حتی فروش نفت برای ملت ایران ایجاد کند.

پرهیز از گره زدن تمام مشکلات به یک مساله

حل مشکلات کشور را نباید به یک موضوع گره زد. هر حوزه، راه‌حل‌های خودش را دارد و باید با استفاده از متخصصان هر حوزه، مشکلات آن عرصه را حل کرد. کشور تاکنون با معضلات گوناگون داخلی و خارجی مواجه بوده و البته کارشناسان مختلف راهکارهای مختلفی را برای مقابله با این مشکلات ارائه دادند. اما با این وصف، برخی از مقامات دولتی و همچنین هم‌طیفان سیاسی آنها مرتفع کردن این معضلات را منوط به حل مساله برجام یا پیوستن ایران به اف‌ای‌تی‌اف اعلام کردند. حتی برخی افراد در سطح افکار عمومی و رسانه‌ای تلاش وافری کردند تا با مرتبط دانستن عدم دسترسی ایران به واکسن کرونا به تصویب نشدن لویاج مرتبط با اف‌ای‌تی‌اف در مجمع تشخیص مصلحت نظام، نوعی فشار اجتماعی برای تصویب این لویاج ایجاد کنند. این در حالی است که از منظر کارشناسان نه‌تنها پیوستن به اف‌ای‌تی‌اف، مشکلی برای کشور ایجاد نمی‌کند بلکه در زمینه دور زدن تحریم‌ها نیز به دولت کمک خواهد کرد.

نامزدها قانون اساسی را مطالعه کنند

در دوره‌های مختلف ریاست جمهوری شاهد انتقاد روسای جمهوری نسبت به عملکرد برخی دیگر از دستگا‌ها بوده‌ایم که خیلی از آنها توجیه قانونی ندارد. نمونه روشنی از این انتقادها را در سال‌های اخیر و در جریان بررسی لویاج اف‌ای‌تی‌اف در مجمع تشخیص مصلحت نظام شاهد بودیم. در این موضوع مشخص، دو لایحه از میان لویاج چهارگانه اف‌ای‌تی‌اف یا با وجود تصویب در مجلس شورای اسلامی، یکی‌دوسال است که در مجمع تشخیص مصلحت نظام باقی مانده و به‌رغم اصرار دولت برای تصویب این لویاج، اعضای مجمع همچنان در حال بررسی آنها هستند. این روند باعث شده تا در مواردی، رئیس جمهوری به طرح انتقادهای تند و تیزی نسبت به مجمع بپردازد و در همین زمینه در مقطعی گفته بود: ده بیست نفر نمی‌توانند برای عموم مردم تصمیم بگیرند. انتقادهای رئیس جمهوری از مجلس شورای اسلامی در مخالفت با تشکیل وزارت بازرگانی از دیگر مصادیق این مساله است. نگاهی اجمالی به قانون اساسی و اسناد بالادستی نظام به‌روشنی نشان می‌دهد که مجلس و مجمع تشخیص مصلحت نظام در این موارد براساس وظایف و اختیارات قانونی خود عمل می‌کنند و گرنه دولت با موضع این نهادها موافق نیست اما نباید مسؤولیت قانونی آنها را زیر سوال برد. در این موارد به نظر می‌رسد نامزدها باید قبل از ورود به رقابت‌های انتخاباتی قانون اساسی را مطالعه کرده و نسبت به آن اشراف داشته باشند و پس از پیروزی، تمام نهادهای برآمده از قانون اساسی را محترم بشمارند. **✎**

ضرورت آشنایی

با مشکلات همه حوزه‌ها

عرصه کشور فقط محدود به عرصه سیاسی یا سیاست خارجی نیست. بلکه باید حوزه‌های مختلف را در نظر گرفت و برای آنها برنامه داشت. داوطلبان شرکت در انتخابات ریاست جمهوری باید مشکلات و مسائل اصلی کشور را بشناسند و توجیه علمی و غیررسمی، تا جای ممکن و توجه داشته‌باشند مسائل کشور، یکی دو تا نیست بلکه ده‌ها مساله است و نامزدها باید بدانند مشکل کشور کجاست و مسائل کشور چیست.

رهبر انقلاب در سخنرانی نوروزی خود بر ضرورت برنامه داشتن نامزدها برای مسائل اصلی کشور هم تأکید کردند. ایشان در این زمینه فرمودند: «داوطلبان انتخابات باید حداقل به نحو اجمال، یک راه حلی برای مسائل مختلف کشور داشته‌باشند.»

در همین زمینه و در خصوص مسائل اصلی کشور می‌توان به موضوعات مختلف اعم از اقتصاد، مسائل امنیتی، آسیب‌های اجتماعی، موضوعات فرهنگی، مسائل محیط‌زیستی و ... اشاره کرد که معمولاً در مواضع و اظهارات نامزدهای انتخاباتی، بسیاری از آنها مورد غفلت قرار می‌گیرند و اغلب داوطلبان شرکت در انتخابات توجه عمده خود را در بحث‌های سیاسی و سیاست خارجی و اقتصادی قرار می‌دهند.